

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง การใช้พจนานุกรม (๑)

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

“สืบสานวรรณคดีไทย”

☐ การใช้พจนานุกรม (๑)	☐ อาชยานับขานวรรณคดี
☐ การใช้พจนานุกรม (๒)	☐ รู้เรื่องเครื่องหมายวรรคตอน
☐ พระอภัยมณี (๑)	☐ การเขียนย่อความ (๑)
☐ พระอภัยมณี (๒)	☐ การเขียนย่อความ (๒)
☐ พระอภัยมณี (๓)	☐ การเขียนย่อความ (๓)

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

มุขตลก

๒.

มุกตลก

คำไทยใช้ให้ถูก

มุกตลก

[มุก-ตะ-หลก] หมายถึง
(น.) วิธีทำให้ขบขัน

ทบทวน

ความรู้เดิม

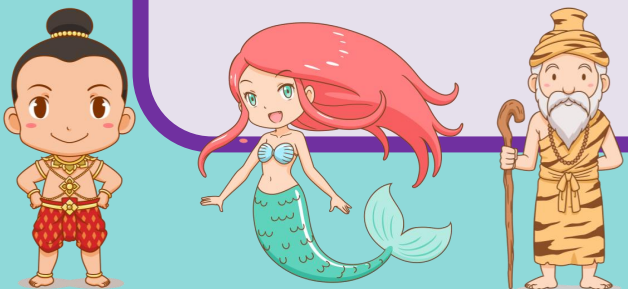
อ่านกลอนต่อไปนี้

หน่อกรินทร์ยินดีพระชีเล้า
คิดถึงพ่อท้อใจอาลัยลาน

ไปสำเภาเล้าจะดีเหมือนมีเหตุ
เป็นลูกท่านทั้งบิดาก็น่าอาย

กำสรดเศร้าโศกาน่าสงสาร
พระพลัดบ้านเมืองมาเอกากาย
แสนสมเพชภูวไนยนี้ก็ใจหาย
ถึงเป็นตายฉันทจะลาเจ้าตาตาม

พระอภัยมณี: สุนทรภู่

“

”

เขียนคำที่ไม่รู้ความหมาย

ชวนคิด ชวนคุย

ถ้านักเรียนต้องการทราบความหมายของคำที่
นักเรียนบอกมานี้จะหาความหมายได้จากที่ไหน

พจนานุกรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการใช้พจนานุกรมได้
๒. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำได้
๓. เห็นความสำคัญของการใช้พจนานุกรม

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

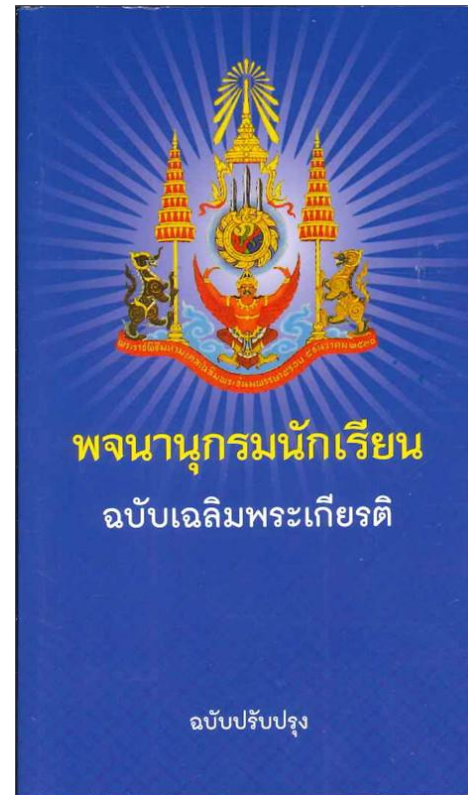
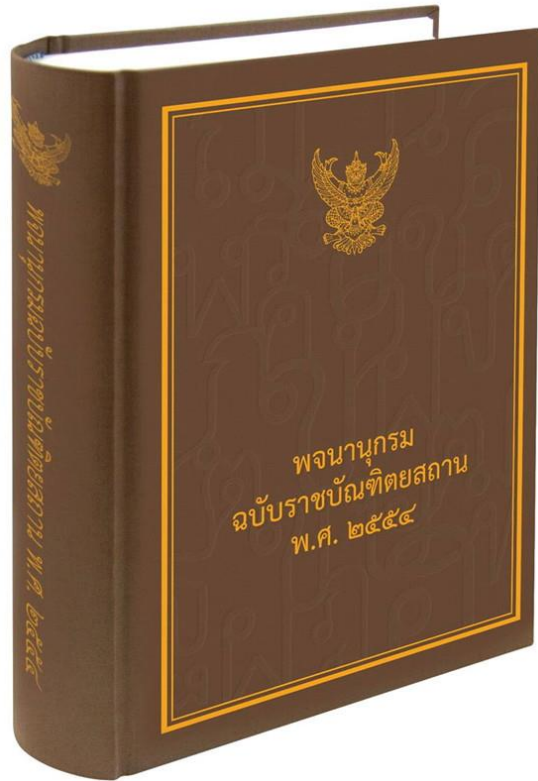
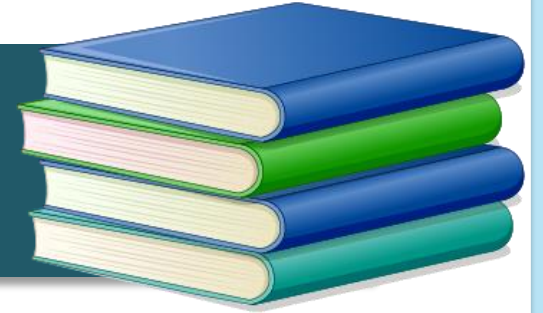
พจนานุกรม คืออะไร

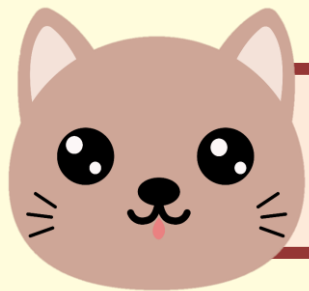
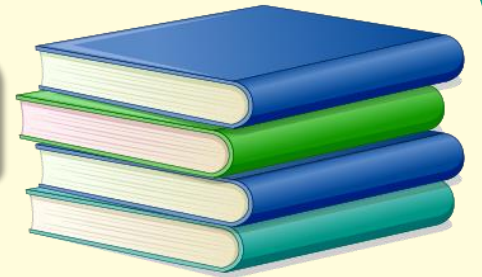
พจนานุกรม คือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับคำและวลีเรียงเรียงไว้ตามลำดับอักษร ให้ตัวสะกดที่ถูกต้อง การอ่านออกเสียง ชนิดของคำ ความหมาย หรือคำจำกัดความของคำ ประวัติของคำ วิธีใช้คำ ตัวอย่างคำเหมือน คำพ้อง คำที่มีความหมายตรงข้าม นอกจากนี้คำบางคำอาจมีแผนภูมิ ตาราง หรือภาพประกอบ เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของคำได้ดียิ่งขึ้น

นักเรียนรู้จักพจนานุกรมหรือไม่

พจนานุกรมบอกอะไรบ้าง

๑) ตัวสะกดที่ถูกต้อง

๒) การอ่านออกเสียง

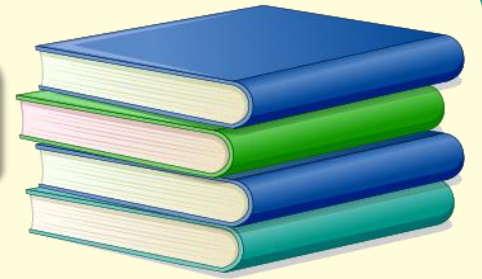

๓) บอกความหมายของคำและคำจำกัดความ

๔) บอกชนิดของคำ เช่น คำนาม (น.) คำกริยา (ก.)

พจนานุกรมบอกอะไรบ้าง

๕) บอกที่มาของคำ รากศัพท์ เช่น ภาษาอังกฤษ (อ.)

๖) การใช้คำ หรือตัวอย่างการแต่งประโยค

๗) คำพ้อง คำตรงข้าม และคำย่อต่าง ๆ

พจนานุกรมบอกอะไรบ้าง

เพชร, เพชร-

[เพ็ด, เพ็ดชะ-, เพ็ด-] น. ชื่อแก้วที่แข็งที่สุดและมีน้ำแวววาวมากกว่าพลอยอื่น ๆ ใช้ทำเครื่องประดับหรือใช้ประโยชน์ทางอุตสาหกรรม; โดยปริยายหมายความว่า แข็งที่สุด เช่น เหล็กเพชร ใจเพชร. (ส. วชร: ป. วชิร).

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, หน้า ๘๔๔

การใช้พจนานุกรม

๑. เรียงคำตามพยัญชนะ ก ข ฃ ค ฅ ... ฮ

๒. ถ้าพยัญชนะในหมวดเดียวกัน ให้ดูพยัญชนะตัวถัดมา
ไม่ว่าพยัญชนะตัวนั้นจะเป็น สระ ตัวสะกด อักษรนำ หรือ
คำควบกล้ำ เช่น “งงงวย” มาก่อน “งวด”

การใช้พจนานุกรม

๓. ถ้าพยัญชนะในหมวดเดียวกัน ให้เรียงคำตามรูปสระที่อยู่ก่อนหลัง เช่น “ดู” มาก่อน “ดู”

๔. คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะและตามด้วยพยัญชนะ จะมาก่อนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะและตามด้วยสระ

การใช้พจนานุกรม

๕. คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์มาก่อนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น
“กาน” มาก่อน “ก้าน”

๖. คำที่มี “ไม้ไตคู้” (๕) จะมาก่อนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น
“แข็ง” มาก่อน “แข่ง” และ “แข็ง”

การใช้พจนานุกรมออนไลน์

๑) ดาวน์โหลด Application “Royal Society”

๒) เลือกคำสั่งที่ต้องการใช้งาน

ค้นคำศัพท์

ค้นหาตามหมวดอักษร

ประวัติการค้นหา

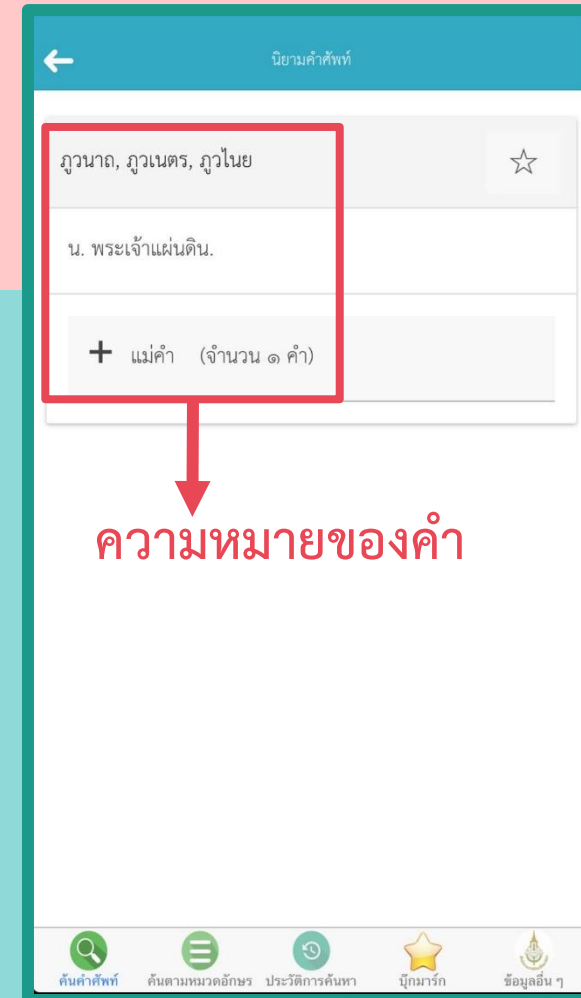
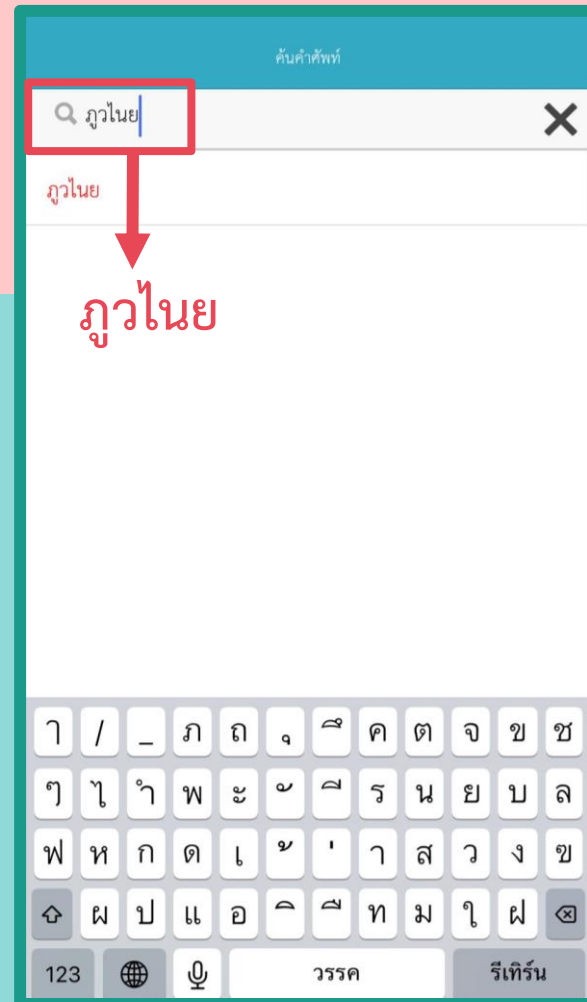
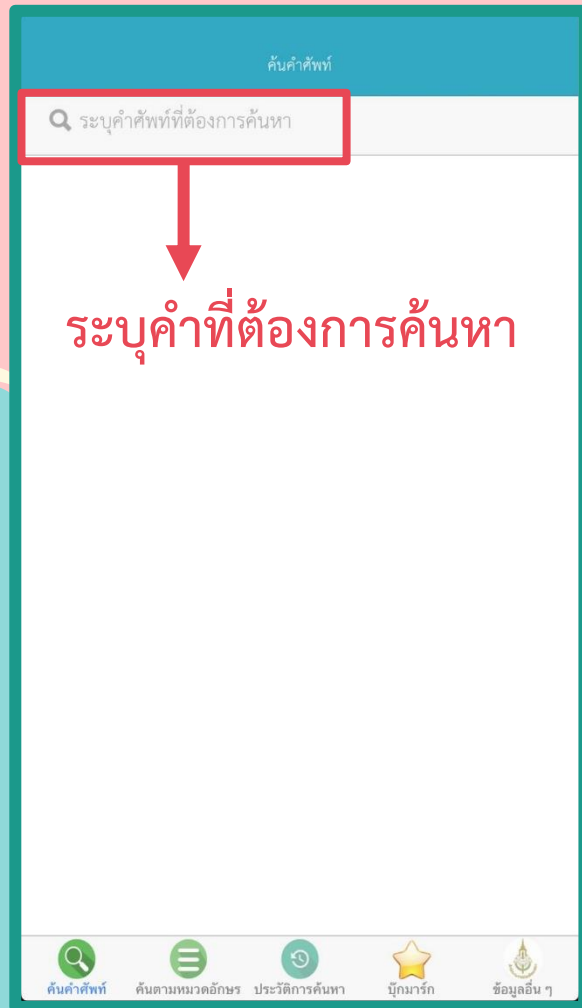

บุ๊กมาร์ก

ข้อมูลอื่น ๆ

การใช้พจนานุกรมออนไลน์

เกมแข่งขันตาดีได้ตาร้ายเสีย

หน้า ๗๗

หน้า ๑๐๒

หน้า ๕๗

หน้า ๓๒๐

หน้า ๖๗

หน้า ๖๐

ขอองฝึกจากคุณครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทนักเรียนปลายทาง

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๒
เรื่อง ค้นคำนำไปใช้
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๒
เรื่อง ค้นคำนำไปใช้

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ บันทึกคำตอบลงในใบงาน

คำที่	คำ	ความหมาย
๑.	กษิรา	_____
๒.	โฉลก	_____
๓.	ชลาสินธุ์	_____
๔.	ชูลีกร	_____
๕.	นักสิทธิ	_____

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ บันทึกคำตอบลงในใบงาน

คำที่	คำ	ความหมาย
๖.	บังเหียน	_____
๗.	ภูวนาย	_____
๘.	ยักษ์นี่	_____
๙.	ระเห็จ	_____
๑๐.	อรินทร์	_____

สรุป บทเรียน

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ บันทึกคำตอบลงในใบงาน

คำที่	คำ	ความหมาย
๑.	กษิรา	น้ำนม
๒.	โฉลก	โชค, โอกาส
๓.	ชลาลัย	ทะเล, แม่น้ำ
๔.	ชุลีกร	การประนมมือ, การไหว้
๕.	นักสิทธิ์	ผู้สำเร็จ, ฤๅษี

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ บันทึกคำตอบลงในใบงาน

คำที่	คำ	ความหมาย
๖.	บังเหียน	เครื่องบังคับม้าให้ไปในทิศทางที่ต้องการ
๗.	ภูวนาย	พระเจ้าแผ่นดิน ในที่นี้หมายถึง พระอภัยมณี
๘.	ยักขินี	นางยักษ์
๙.	ระเห็จ	ไปโดยเร็ว
๑๐.	อรินทร์	ศัตรู, ข้าศึก

คำถามสรุปบทเรียน

ประโยชน์ของการใช้พจนานุกรม มีอะไรบ้าง
เสนอให้เพื่อนและครูฟัง กลุ่มละ ๑ ข้อ

ฝังความคิด บทเรียนวันนี้

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. พจนานุกรมฉบับนักเรียน
๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้พจนานุกรม
๓. ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรียงคำตามพจนานุกรม
๔. ชุดบัตรคำ
๕. บัตรพยัญชนะไทย

บทเรียนครั้งต่อไป

“การใช้พจนานุกรม (๒)”

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

